

I monarchistiską verpelę bando įpilti demokratiško vyno

Chicagoje šiomis dienomis susirinkę apie pusantro šimto Amerikos vyskupų pirmą kartą susidūrė su nauja problema — su demokratinio sąjūdžio apreiškomis...

Vos dar tik praeito rudens spalio mėnesį įsisteigė kažkas panašaus į kunigų profesinę sąjungą — Chicago kunigų asociaciją (Association of Chicago Priests, sutrumpintai ACP).

Tos Chicago kunigų asociacijos (ACP) prezidentas kun. John Hill iš Chicago nieko nelaukęs atkirto: "Aš nesutinku su vyskupo McDevitto toliu lengvabūdišku kunigų asociacijos atstavytu. Daugiau kaip 1,300 Chicago kunigų ir trys augžliauriniai vyskupai labai didžiujasi ta Chicago Kunigų Asociacija. Aš taip pat nesutinku su vyskupo McDevitto sprendimu, esą kunigų senatai yra vertesni už kunigų asociaciją."

Viena bėda — ne bėda. Tuo pačiu metu vyskupų konferencijos pačioje pašonėje išdygo ir kita problema. Netolima nuo Conrad Hilton viešbučio, kuriame posėdžiauja jų ekscelencijos, Harrison Hotel lygia-greciai su vyskupais vyksta kita konferencija, kurioje susirinko kelių nepriklausomų katalikiškų pasaulietinių organizacijų atstovai vyrų ir moterų iš viso JAV krašto aptarti planams "nacionalinei pasauliečių asociacijai steigti".

Praeitą antradienį ši konferencija išleido savo biuletenį, pareikšdama: "Pripažindami laisvo ir atsakingo pasauliečių balso reikalingumą Amerikos bažnyčioje mes padėjome pagrindus nacionalinei pasauliečių asociacijai. Ši asociacija iš vietinių grupių, kurios palaikys savo indentiškumą (tapatybę, charakterį) ir savo laisvę."

Nacionalinis steigiamasis tos asociacijos atstovų susirinkimas nuskirtas Minneapolisio ateinančio birželio 9-11 dienomis. Jos pirmininku išrinktas Dennis Landis iš Bloomington, Minn.

Vyriausias inkvizitorius tarp katalikų ieško eretikų

Visokius atsinaujinimo entuziastus turėjo kiek šurpu sukristi nesitikitės arkčio vėjo pūstėjimas iš to paties Vatikano, iš kurio dar vos prieš pora metų vienybės, brolybės, Igyvės ekumenizmo ir kitoki Vatikaniui negirdėti o-balsui sklido.

Pranešama, kad Jungtinių Valstijų vyskupai ką tik išsiuntė atsakymą į Vatikano klausimą, užtikrinami, jogei Amerikos vyskupų kontrolėje esančiose institucijose jokia

erezija nedėstoma. Savo raporte Amerikos vyskupai, susirinkę Conrad Hilton viešbutyje, Chicagoje, paaiškino, kad Amerikos katalikai labai gyvai diskutuoja doktrinas, tačiau tikėjimui jie nei kiek negresia. Apie tą dalyką spauda informavo vyskupų konferencijos dalyvis po antradienio posėdžio.

"Inquisitio haereticas pravitatis" atsigaua

Dvi institucijos savo kruvini istorijos bėgyje daug kartų keitė vardą, tik ne praktišką. Viena tai sovietų "Crezvičai-ka-Čeka-NKVD, — GPU — MGB ir tt. Antroji, kad senatėje ir be dantų likusi, tai yra šiandien nebegali nei eretikams lauzu pakurti, nei kaulams laužyti rato pasukti, dėti negali būti lyginama su šiu dienų komunistų apsestose kraštuose tebesiaučiančia raudonajai inkvizicijai, bet visvien seno papratimo ir ji vis dar negali pamiršti. Ta antroji pradžioje, savo jaunose dienose 12-me ir 13-me šimtnetyje buvo vadinama Inquisitio haereticas pravitatis (eretikų piktybių tyrinėjimo istaiga), vėliau vadinosi "šventoji inkvizicija, dar vėliau "šventuųjų ofisu", o dabar, Vatikano II santarybos šiek tiek papešioti ji savo iškabą perdažė vardu "Kongregacija Tikėjimo Doktrinių Reikalams" (Vatikano's Doctrinal Congregation), bet tos kongregacijos galva ir foliaul pasilikto buvusio "Šventuųjų Ofiso" galva — tikruoja titulu vyriausias inkvizitorius kardinolas Alfredo Ottaviani, labai pagarsėjęs Vatikano Santarybos metais savo ultrakonservatyviškais skrupulais ir visokio adgioramento (atnaujinimo, renewal) trukdymais.

Tai šis kardinolas, jau praėitą liepos mėnesį išsiuntinęs viso pasaulio katalikų vyskupams laiškus, juos perspėdamas, kad esą pasireiškiančios erezijos bei piktnaudojimai (abuses) aiškinant antrosios Vatikano santarybos suformuluotus ir priimtus dokumentus, taip pat doktrinas liečiančiais klausimais esančios platinamos "pavojingos opinijos" (uomones)...

Kardinolo Ottaviano laiškas turėjęs būti laikomas didelėje

paslapytje, bet kur tu šiandien išlaikysi paslaptį be inkvizicijos. Jau praėitą rudenį Europoje to laiško turinys buvo žinomas.

Lansingo, Mich. vyskupas Aleksandras Zaleskis painformavo Chicago spaudą, kad Amerikos vyskupų konferencija užtikrina kardinolą Ottaviani, jog Jungtinėse Valstybėse "jokių radikalų dalykų nedėstoma". Reporterio paklaustas, ar vertojimas tablečių nuo apvaisinimo apsaugoti yra "erezija", vyskupas Zaleskis atsakė, "O,ne".

Moderni katalikų enciklopedija

McGraw-Hill leidykla išleido naują Katalikų Enciklopediją anglų kalba (New Catholic Encyclopedia), kurios sudėdavimas truko 7 metus ir kaštavo \$4,000,000, turė 15 tomų su 15,350 puslapiais ir 7,500 iliustracijomis, 15,000,000 žodžių, 17,000 straipsnių, pradedant žodžiu "Capella", baigiant "Zwinglianism".

Senoji enciklopedija, išleista tarp 1907 ir 1914 metų, yra geras pavyzdys, kiek net katalikų bažnyčia yra pažengusi per tuos 50 metų, kada katalikų bažnyčia buvo pačiame įkarštyje tebekovodama su "modernizmo erezija" ir visoki rūsų reformacijomis.

Naujosios enciklopedijos 4-800 mokslininkai bendradarbiai žymia dalimi patys yra nekatalikai. Pav. straipsnį apie žydų religinį auklėjimą parašė rabinas Louis Finkelstein; Christian Science Monitor redaktorius Edwin Canham parašė apie Krikščionišką mokslą, liuteronų teologas Jaroslav Pelikan iš Yale univ. straipsnį apie protestantizmą, gana šiltai iškeldamas Liuterio ir Kalvyno amenis, kurie dar neseniai buvo "prakeikti". Pasirodo, enciklopedijos redagavimą žymiai sutrukdė Vatikano II santaryba, kurios priimtų dekretų pasekmėje tekę daugiau kaip 1,000 straipsnių pakeisti.

Kinų rašytojas Lin Wutang atspėjo moterį daug ankščiau negu prasidėjo mini-sijonaičių pabūdimas. Jis rašė: "Visos moterų drabužių mados yra niekas kita, kaip nebaigiamos varijacijos jų norų — prisipažįstamo jų noro apsiręngti ir neprisi-pažįstamo noro nusirengti".

Žmogaus Teisių Metai (1968)

Jungtinių Tautų Organizacija nusistačiusi paskelbtai, kad 1968 metai yra Tarptautiniai Žmogaus Teisių Metai. Tuos metus tinkamai atžymėti bene pirmasis jau rengiasi JTO Tremtinių Aukštasis Komisaras, mat, iš 14 pastraipų, JTO paskelbtų apie Žmogaus Teises, pirmoji yra, kad kiekvienas žmogus turi natūralių teisių ieškoti ir gauti globą švietimoose kraštuose, jei jis persekiojamas savam.

Iki šiol JTO daug rūpinosi tremtiniais. Atsiminkime tik UNNR, IRO ir panašias institucijas, JTO sukurtas tremtiniai padėti. Jungtinės Tautos senai sutarė, kad parama tremtiniams negali būti smerkiama. Priešingai, ši parama yra Jungtinių Tautų darbo dūlis ir visi kraštai turi skubėti ten, kur susispiria daugiau tremtinių, pvz. Vokietijon tuoj po II p. karo, Austrijon (po vengrų sukilimo) ir pan. Jungtinės Tautos taip pat seniai sutarė, kad joks kraštas negali uždaryti savo sienų tremtiniais, juos prievarta grąžinti ar iš savo žemės be labai svarbios priezasties išvaryti.

JTO deklaracija nėra tiek įpareigojanti, kiek išreiškianti žmogaus asmenines laisvės principą. Visų laisvųjų piliečių pareiga tuos JTO deklaracijos principus pravesti pas sa-

vo krašty parlamentus, paverti juos įstatymais. 1951 metų JTO konvencija garantavo tremtiniams laisvo žmogaus teises. Tą konvenciją patvirtino 51 valstybė. Žinoma, jai priešinosi sovietai ir satellitai. Deja, 1951 m. JTO konvencija aptarė ir gynė tik tremtinių teises, kurie tapo tremtiniais prieš 1951 m. sausio 1 d.

Tiesa, JTO dar nėra vieninai sutarusi, kas yra tremtinys. Ne kiekvienas, kuris pabėgė iš savo krašto yra tremtinys: vienai ieško geresnių uždarbių, kiti ieško nuotykių, nori pamatyti pasaulį. Tačiau jau beveik nusistovėjo pažūra, kad tremtinių laikytinas kiekvienas, kuris negali grįžti į savo kilmės kraštą dėl politinio, religinio ar kitų įsitikinių persekiojimo.

Nežiūrint didelių JTO ir Tremtinių Komisarų pastangų, tremtiniai dar negali tikėtis pilnų ir visų laisvo žmogaus teisių. Dar ir dabar tremtiniai yra žmonės be krašto, jiems nėra suteikiama vietos pilietybė, jie turi sunkumų keliauose, jiems sunkiau gauti darbą, apdraudą ar pensijas.

Nors Tremtinių Komisaras yra kelis kartus keliavęs į Maskvą, tačiau sovietai ir jų satelitai visai nepriseda prie tremtinių teisių patobulinimo

nei prie jų būklės pagerinimo. Dar blogiau. Sovietai nepripažįsta jokių Lietuvos tremtinių Sibire ar Sovietų Sąjungoje, taip pat lenkai nepripažįsta lietuvių tremtinių Lenkijoje, nors ten yra tūkų geras tūkstantis šeimų (apie 5000 asmenų).

Tiems mūsų tremtiniams negali padėti nei Jungtinių Tautų Organizacija nei pačios Jungtinės Amerikos Valstybės. Juos globoja ir jiems kiek gali padeda tik paskiri lietuviai ar Bendrasis Amerikos Lietuvių Salpos Fondas.

1968 metai bus lietuvių tarpe specialiai atžymėti, nes prieš 50 metų buvo atstatyta Lietuvos

Nepriklausomybė, prieš 100 metų pirmieji lietuviai pradėjo atvykti Amerikon.

Ar lietuvių veikėjai prisimins, kad 1968 metai yra taip pat Žmogaus Teisių Metai? Ar lietuviai tais 1968 Žmogaus Teisių Metais kreipsis į Jungtinės Tautos arba Lent į savo krašty vyriausybes, kad jos užtartų lietuvių tremtinius ir padėtų atstatyti pavergtos Lietuvos laisvę?

Kun. L. Jankus Apr. 12. 1967

Mergaitė, kuri pasiliekama, kadangi neturi kuo apsiręngti, vadinama senų pažū-ru.

national Professional soccer Chicago Spurs schedule on Channel 9. April 18 Toronto (home), May 2 Philadelphia (home), May 13 Baltimore (road), May 16 St. Louis (home), May 20 Pittsburgh (road), June 3 Atlanta (road), June 6 Toronto (road), June 13 St. Louis (home), June 30 San Francisco (home), July 7 Pittsburgh (home), July 28 Baltimore (home), August Toronto (road). All home games telecast at 8:00 pm. Check your local listings for road games. CHICAGO'S OWN SPURS GAMES EXCLUSIVELY ON WGN.

INVEST IN UNIVEST. Nuo spalio 1 d. mokame 4 3/4% metinius dividendus investavimui saskaitoms. PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI. Universal Investment Share Account.

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE 80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVE CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION. 6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575. VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE 4 3/4% METAMS. Federalinės vyriausybės apdraustas įstaigoje visos taupymo saskaitos apdraustos iki \$15,000.00. Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime. JOHN PAKEL Sr., Prezidentas.

